

*Til medlemmerne af
Studienævnet for Teologi (2016)*
Stud.theol. Benedicte Glæsel
Stud.theol. Thomas Neergaard
Stud.theol. Anne Sofie Aagaard Jensen
Professor MSO Iben Damgaard
Professor Jesper Høgenhaven
Professor MSO Tine Ravnsted-Larsen Reeh

MØDEREFERAT

23. NOVEMBER 2016

Forum Studienævnet for Teologi

**SEKRETARIATET FOR
STUDIENÆVNET FOR TEOLOGI**

Møde afholdt 18. november 2016

Sted Lokale 039, Købmagergade 46

KØBMAGERGADE 46
DK-1150 KØBENHAVN K

Referent Maj-Britt Johannsen

Til stede

DIR 35323958

Professor MSO Iben Damgaard (formand), stud.theol. Benedicte Glæsel, professor Jesper Høgenhaven, MSO Tine Ravnsted-Larsen Reeh, stud.theol. Thomas Neergaard, stud.theol. Anne Sofie Aagaard Jensen, Studieleder Carsten Selch Jensen, studiechef Maj-Britt Johannsen.

studienaevnet@teol.ku.dk

REF: MJV

Afbud: Mette Juhl Vedel og Anja Mee Foldberg.

Dagsorden

Ad 1) Godkendelse af dagsorden
Dagsorden blev godkendt.

Ad 2) Godkendelse af referat af ordinært studienævnsmøde den 4. november 2016
Referatet blev godkendt.

Ad 3) Opfølgning fra sidste møde ang. nye evalueringsskemaer og redigeret følgebrev
SN besluttede, at det nye undervisningsevalueringsskema bruges til evaluering af BA projekt, speciale og feltarbejde/praktik. Kursusevalueringsskemaet på dansk blev afvist af SN på mødet den 4. november 2016. Efterfølgende er det klargjort, at SN på det

foreliggende grundlag havde godkendt skemaet på mødet i juni 2016. SN besluttede dog at fastholde afvisningen af skemaet, da det ikke skønnedes at være en forbedring i forhold til det gamle skema og det blev derfor besluttet at anvende det eksisterende kursusevalueringsskema for efteråret 2016.

Kursusevalueringsskemaet på engelsk blev godkendt med denne ændring: Der indsættes et nyt spørgsmål i det engelske skema, hvor der spørges til undervisernes engelske kompetencer.

Et udkast til følgebrev ved anmodning om undervisningsevaluering var udsendt med dagsorden. SN roste og drøftede brevet. Det blev besluttet at indskrive, at inddelingen i kategorierne A, B og C er et KU krav og ikke noget, som SN finder på. Det skal tilføjes, at TEO skal sikre, at vi opfylder KU krav, og der skal være et link til KU retningslinjerne på KUs kvalitetsside. SN besluttede at anbefale underviserne at udarbejde en sammenfatning af kursusevalueringen, som drøftes den sidste undervisningsgang med de studerende før evalueringsrapport fremsendes til SN.

Evalueringsudvalget vil i deres arbejde med undervisningsevaluering forår 2016 inddrage tidligere semestres undervisningsevaluering for at følge udviklingen.

SN diskuterede, om det er kurserne og/eller undervisningen og/eller underviseren, som evalueres. Hvordan, det forholder sig, fremgår af KUs retningslinjer for undervisningsevaluering samt fakultetets procedure for undervisningsevaluering.

Det blev besluttet, at SN diskuterer forbedringer til det nye evalueringsskema på et møde i foråret. SN skal også diskutere hvordan, vi når ud til de studerende, som skal have kendskab til evalueringspraksis og evalueringsresultater.

Ad 4) Diskussion af problematikken om frafald og gennemførelse med punkter til emnet fra de studerende (Fagrådet)

Fagrådet uddelte et høringssvar til SN angående frafald på teologiuddannelsen 2016. Skrivelsen omhandler følgende punkter, som Fagrådet fremlagde:

En del af frafaldet skyldes nok SU-ryttere, og det kan vi ikke gøre noget ved.

Sprogfagene er i sig selv ikke nødvendigvis et problem, mere NT. De fleste har de største problemer med NT. Det at skulle bruge sprogene aktivt i NT er vanskeligt.

SIDE 3 AF 7

De studerende fremførte, at de mente, at uddannelsens forløb er for låst. Der er kun 15 ECTS valgfag på BA og 15 ECTS på KA. Det betyder, at studerende har svært ved at specialisere sig og tage på studieophold i udlandet eller følge kurser på andre fakulteter/universiteter. Det vil være hensigtsmæssigt med 30 ECTS valgfag som på andre studier. Uddannelsen bør låses op med flere valgfag, så det bliver muligt at specialisere sig, læse i udlandet og tage mere praktik. Der kan evt. indføres blok forløb med korte intensive kurser. Studerende kan ikke tænke ud af boksen, fordi der kun er et valgfag, det er kun muligt at gøre det ved specialet. Hvis uddannelsen er låst, skal grunden til det italesættes, og det skal oplyses, hvad den kan bruges til udover ansættelse som præst.

Karrierevalget er uoverskueligt. Indtrykket er, at flere studerende stopper fordi, de ikke vil arbejde i folkekirken, og de oplever ikke, at teologiuddannelsen kan bruges til andet. Fagene forbereder ikke studerende på det arbejde, de skal lave bagefter. Det er vigtigt, at fakultetet tænker over, hvad uddannelsen kan bruges til udover ansættelse i folkekirken. Mange falder fra på den baggrund. Studerende skal orienteres om, hvad de kan blive i løbet af studietiden. Hvor er folkekirken, spørger de studerende, og efterlyser flere praktikpladser.

Mange kan ikke se sammenhæng i fagene i starten af deres uddannelse, det tager ofte flere semestre at se de store linjer, og det er uoverskueligt. Tværfaglighed bør tænkes ind fra begyndelsen af studiet. Hvad er teologi? Det skal fortælles fra starte, og det skal være klart hvordan, teologi skiller sig ud fra de andre studier ex religionsvidenskab. Dette skal klart fremgå af studier.ku.dk. Hvad kan teologien, og hvad kan teologer? Det skal studerende informeres om i løbet af studier - hele tiden skal dette italesættes og arbejdes ind i fagene.

Bacheloruddannelsen i teologi er ikke adgangsgivende til mange andre kandidatuddannelser, og det vil være hensigtsmæssigt, hvis den åbnes mere op, så den er adgangsgivende til flere kandidatuddannelser. Kandidatuddannelsen er for meget en gentagelse af bacheloruddannelsen fordi, det er de samme fag, som går igen.

Tine Reeh spurgte til om 1. årsfrafaldet kan afhjælpes ved at udbygge studiestartsprøven således, at nye studerende får et bedre tilhørsforhold og bedre studievevaner. Syddansk har en god studiestartsprøve med et udvidet fremmøde program med et indhold, som sikrer, at nye studerende i løbet af de første 14 dage får så mange oplysninger om deres nye studium, at de bedre kan beslutte, om de hører hjemme på studiet. De bliver afklaret, og det undersøges, om der er et match mellem studium og studerende. Mere info om fagene og deres interaktion er en anden indslusning til studiet.

De studerende er ikke så bekymret for 1. årsfrafaldet, da de mener, at fra faldet ikke kan forhindres. De er mere bekymret for dem, som falder fra senere, for de kunne måske blive, hvis de kunne få lov til at specialisere sig.

Jesper Høgenhaven fremførte, at vi nu har fire eksamensperioder, og det tærer på undervisernes tid. Studiestartsprøven er endnu en prøve, og dens formål er at si de inaktive fra. For nogle år siden udbød fakultetet det tværfaglige ”Teologisk tema” på det første studieår. Oplevelsen var, at det kostede mange ressourcer, og at udbyttet ikke stod mål med indsatsen, og derfor blev det afskaffet. Tværfaglighed koster ressourcer, men man kunne måske gøre noget andet.

De studerende foreslår, at et tværfagligt indslag måske kunne ligge i slutningen af bacheloruddannelsen. Det kunne måske fastholde nogle af dem, som senere falder fra.

De studerende nævner, at HUM giver de studerende gode muligheder for at skabe deres arbejde, mens de læser, og det kunne der også komme fokus på hos os. Studerende skal opfordres til at skrive BA projekt og speciale i samme område således, at de bliver opfordret til at specialisere sig. Mange studerende kender alt til folkekirken, men mange andre af vores studerende kender ikke til folkekirken. Folkekirken udbyder alt for få studiejobs og praktikpladser, de er for usynlige, og det må være muligt for dem at blive mere synlige. Men vi skal ikke kun være målrettet mod folkekirken.

De studerende mener, at vi skal gøre den største indsats for at fastholde dem, som klarer det første år og ikke dem, som falder fra

på det første år. Studerede som falder fra senere mangler muligheder for at specialisere sig, og det er ærgerligt. De studerende ønsker 30 ECTS valgfag.

Underviserne er enige i at fokusere på frafald på 2. år. Det indledende på studiet er også vigtigt at prioritere, men de er enige i, at det er vigtigt at være målrettet på 2. år. Det er dog vigtigt, at indsatser lægger så lidt beslag på undervisernes tid som muligt.

12-mandsudvalgetsrapport indeholder inspiration til forskellige indsatser bl.a. sommerpraktik, som blev drøftet. Studerende kunne evt. tage på sommerpraktik i folkekirken. Det vil friholde underviserne. Den gamle embedseksamen hvor studerende selv skulle sammensætte sit pensum, gav studerende frihed. Studerende kunne selv vælge, hvilke kurser, de ville følge. Kan man give mere frihed end nu? Kan man udbyde flere kernefag per semester?

Formanden vil gerne støtte, at vores indsatser går på frafald på andet år og senere. Hun melder tilbage til aftagerpanelet, at vores studerende er interesseret i praktik og studiejob, måske i sommerferien. Det fremmer karrieren i folkekirken. Studiet skal kunne bruges til andet end folkekirken, derfor må vi igangsætte nogle karriere-initiativer så studerende kan se, at de kan gøre noget andet.

De studerende mener, at det er vigtigt, at fagene viser, hvad man kan. Måske kan der indføres et metodefag for at tydeliggøre, hvordan teologi arbejder i forhold til andre fag.

Fagrådet vil gerne afholde et karrierearrangement hvert år. Studerende skal vide, at de skal specialisere sig i deres studietid, for det bliver studiejob og praktik, som bliver adgangsbilletten til noget andet end folkekirken.

Formanden fremfører, at studerende selv kan bestemme 50% af kernefagspensum, men hun oplever, at stort set alle studerende vælger det pensum, som læreren lægger op til. Hvordan harmonerer det med, at studerende vil have mere frihed? De studerende mener, at studiefremdriftsreformen presser dem hurtigere igennem, og derfor vælger studerende det nemmeste. De har heller ikke erfaring med frihed, og derfor vælger de undervisernes pensum. Underviserne tolker fast pensum og 50% valgfri pensum i kernefag vidt forskelligt og lægger op til forskellige ting. Mange undervisere

hjælper med litteratur, som studerende kan vælge som de 50%, men de bliver ikke gennemgået. Det hele er måske forvirrende for de studerende. Der er ikke nogen frihed i bacheloruddannelsen, kun i bachelorprojektet.

De studerende ser teologiuddannelsen som en slags professionsuddannelse. Det er en personlig ting at blive præst. Det har ikke noget med studiet at gøre. Hvis man ikke vil være præst og finder ud af det sent, så falder man fra, fordi man ikke kan specialisere sig i andet.

Underviserne fremførte, at fagrådet og studentermedlemmer i SN er nogle af de selvstændige og initiativrige, så de er ikke repræsentative, de er nok mere selvstændige og frihedsorienteret end gennemsnittet. Det er vigtigt at fastholde førsteårsindsatsen og så finde ud af hvornår, den anden store gruppe falder fra, så vi kan gøre en indsats for dem. Vi bør ikke tale kernefag, for der er ikke problem med frafald på KA.

De studerende mener, at det er vigtigt at tale kernefag fordi, vi skal tale om, hvad vi kan bruge fagene til. Karrieremuligheder er problemet i frafaldet på andet år og senere. Dem som falder fra kan ikke se sig selv som præster i folkekirken. Derfor er kernefag også vigtige, for de låser uddannelsen. Det er nok nemmere at låse op på KA end BA, derfor er kernefag vigtige for karrieren.

Gør noget ved kernefagene og fokuser på karrieren, det er to forslag fra de studerende.

Studiechefen indskød, at det er vigtigt også at drøfte studie gennemførelse, da studerende fremover skal blive færdige på kortere tid.

De studerende tilføjede, at teologiuddannelsen lukker sig om sig selv i dens egen virkelighed. Krav til uddannelsen fra ministerierne osv. er en anden virkelighed. I faget PT tales lidt om tal og folkekirken i dag, men alt for lidt.

Ad 5) 12-mandsudvalgets anbefalinger til bedre og hurtigere studie gennemførelse

Formanden spurgte, om vi kan bruge nogle af anbefalingerne og tilføjede - måske en frivillig specialeworkshop, en slags

specialeopstartsday for alle specialestuderende på kandidatuddannelsen i teologi. Nye specialeregler er på vej. Dette skal ikke belaste underviserne andet end en dag og måske en opfølgningsdag. Dette kan fremme den gode gennemførelse.

Formanden opsummerede, at vi skal arbejde videre med, hvad vi skal bruge teologistudiet til og sammenspillet med omverdenen, og ligeså teologistudiets identitet, hvad er det at være teolog og sammenspillet mellem fagene. Teologisk forening kan fremhæves. Bedre kursusbeskrivelser og muligheden for at se kursusbeskrivelser længere frem i tiden fremhæves også, så de studerende har bedre mulighed for at vælge kurser.

Ad 6) Eventuelt

Formanden roste de studerende for at tage initiativ til karrierearrangementet og for deres program. Det er fint, at de vil gøre det til en årlig tradition, selvom de anfører, at det ikke er nemt at finde oplægsholdere, som ikke er præster.

Carsten Selch Jensen og
Maj-Britt Johannsen